

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«ЛЬВІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ»**

Кафедра освітньої політики

**ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
УЧИТЕЛІВ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ
ГРОМАДЯНСЬКА ТА ІСТОРИЧНА ОСВІТА
«Нова українська школа:
реалізація ДСБО в другому циклі базової середньої освіти: 7-8 класи.
Громадянська та історична освіта»
І етап навчання**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри *(протокол № 1 від 27.02 2025 р.)*

Завідувач кафедри

Г. Б. Лоїк

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою
(протокол № 1 від 28.02. 2025 р.)

Голова науково-методичною ради

П.К.Хобзей

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: «Нова українська школа: реалізація ДСБО в другому циклі базової середньої освіти: 7-8 класи. Громадянська та історична освіта» I етап навчання

Розробники: методистка кабінету координації впровадження НУШ, викладачка громадянської освіти кафедри суспільствознавчої освіти І.А. Костюк

Мета: Підготовка учителів історії до ефективної реалізації завдань освітньої галузі «Громадянська та історична освіта»

Напрямок навчання:

- розвиток професійних компетентностей вчителів історії та громадянської освіти (знання освітніх вимог державного стандарту базової середньої щодо переорієнтації освітніх результатів учнів 7-8 класів, сутності переходу від знаннєцентричної моделі до компетентнісного навчання згідно концепції НУШ, нової організації змісту та його представленість у модельних програмах, особливостей навчальної діяльності на уроці та сучасної системи оцінювання);
- розвиток предметно-методичної компетентності та розвиток компетентності управління освітнім процесом та безперервного професійного розвитку

Обсяг: 16 годин

Форма (форми) підвищення кваліфікації: інституційна: очна

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

Загальні компетентності:

- лідерська □ здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування педагогів до досягнення спільної мет;
- соціальна □ здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді;
- підприємницька □ здатність генерувати нові ідеї, розуміти проблемні ситуації та розв'язувати їх, виявляти ініціативність.

Професійні компетентності:

Мовно-комунікативна, предметно-методична, інформаційно-цифрова, психологічна, прогностична, організаційна, інноваційна, рефлексивна, компетентність педагогічного партнерства, здатність до навчання упродовж життя.

Місце (місця) надання освітньої послуги: КЗ ЛОР «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти».

Очікувані результати навчання

- аналізувати здобутки та перешкоди у здобутті учнями та ученицями 5-6 класів освітніх результатів ДСБО;
- вміти ефективно використовувати ресурси навчальної літератури у розвитку наскрізних вмінь та реалізації компетентнісного потенціалу освітньої галузі;
- ефективно використовувати методичний супровід освітнього процесу для реалізації компетентнісного навчання у 5-6 класах НУШ та організації формульовального оцінювання;
- використовувати психологічні знання про вікові особливості пізнавальних процесів у молодших підлітків 10-12 та 12-14 років для ефективної організації навчальної діяльності;

- пояснювати ієрархію освітніх результатів державного стандарту базової середньої освіти ГІО та способи їх досягнення в сучасному освітньому процесі (на прикладі модельних програм та обраних підручників);
- здійснювати рефлексію власної педагогічної діяльності з точки зору відповідності вимогам професійного стандарту вчителя.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

День 1.

Інтеграційно-мотиваційне заняття

Ознайомлення з учасниками та програмою навчання. Формування очікувань учасників **(Пр.-1)**

Тема 1. Зміна освітніх результатів у 7-8 класах НУШ. Поступовість та наступність в очікуваних освітніх результатах у двох циклах базової середньої освіти (Л-2.)

План лекційного заняття (2 год.):

- 1.1. Перехід до другого циклу базової середньої освіти: психолого-педагогічні особливості учіння та педагогічні підходи до навчання у 7 - 8 класі.
- 1.2. Аналіз викликів впровадження вимог ДСБО у практиці щоденного викладання при переході до циклу базового вивчення предметів: наступність та послідовність очікуваних освітніх результатів.

Тема 2. Особливості змістового наповнення інтегрованих та окремих курсів історії України, всесвітньої історії та громадянської освіти у базовій школі. Ціннісна складова вивчення предметів галузі та розвиток предметних компетентностей (Л-1, Пр.-3)

План лекційного заняття (1 год.):

- 2.1. Компетентнісний потенціал ранньомодерної історії України. Ціннісна складова та розвиток історичного мислення при вивченні історії у 7-8 класах. Інтегрований та предметний підходи ГІО для 7-8 класах.

План практичного заняття (3 год):

- 2.2. Що таке історичне мислення та як його формувати. Практичні кейси при роботі з різними сюжетами періоду при вивченні історії у 7-8 класах.
- 2.3. Алгоритм діяльності вчителя при роботі з історичними джерелами для досягнення очікуваних освітніх результатів ГІО(3-4 група).
- 2.4. Системне мислення та його опанування на уроках історії.

Тема 3. Освітні втрати та їх вплив на досягнення освітніх результатів. (Пр.-1).

План практичного заняття (1 год):

- 3.1. Діагностика освітніх втрат на початку навчального року та впродовж навчання. Алгоритм діяльності вчителя з подолання освітніх втрат в галузі історичної та громадянської освіти.

День 2.

Тема 4. Освітній дизайн сучасного уроку. (Л.-1 Пр. - 3)

План лекційного заняття (1 год.):

- 4.1. Поняття освітнього дизайну та його складові. Використання освітнього дизайну у щоденній практиці вчителя.

План практичного заняття (3 год)

- 4.3. Планування освітнього процесу та прогнозування його результату. Навчальні програми та КТП у роботі вчителя.
- 4.4. Кооперативне навчання: мета і методи. Особливості використання.
- 4.5. Практичні аспекти індивідуалізації освітнього процесу у 7-8 класах. Предметно-методична компетентність вчителя, його управлінська та прогностична компетентності у формуванні наскрізних вмінь в умовах диференціації навчання.

Тема 5. Оцінювання в базовій освіті НУШ. (Пр.- 3)

План практичного заняття (3 год):

- 5.1. Критерії оцінювання для аналізу учнівських досягнень за групами результатів у підсумковому оцінюванні. Типи запитань і завдань для різних освітніх результатів.
- 5.2. Аналіз підручників щодо релевантності запитань і завдань для оцінювання за групами результатів ГЮ. Роль коректного методичного супроводу освітнього процесу оцінювання у класах НУШ.
- 5.3. Шкала оцінювання та вимоги ДСБО. Особливості застосування результатів навчальної діяльності та характеристики навчальної діяльності (наскрізні вміння) у Свідомстві досягнень.

Круглий стіл (1 год)

1. Рефлексія результатів навчання. Планування професійної комунікації.

Назви тем	Кількість годин			
	Усьог о	Л ек ції	Пра к- тич ні	Кр.сті л
Інтеграційно-мотиваційне заняття Ознайомлення з програмою навчання. Формування очікувань учасників	1		1	
Тема 1. Зміна освітніх результатів у 7-8 класах НУШ. Поступовість та наступність в очікуваних освітніх результатах у двох циклах базової середньої освіти 1.1.Перехід до другого циклу базової середньої освіти: психолого-педагогічні особливості учіння та педагогічні підходи до навчання у 7 - 8 класі. 1.2. Аналіз викликів впровадження вимог ДСБО у практиці щоденного викладання при переході до циклу базового вивчення предметів: наступність та послідовність очікуваних освітніх результатів.	2	2		

Тема 2. Особливості змістового наповнення інтегрованих та окремих курсів історії України, всесвітньої історії та громадянської освіти у базовій школі. Ціннісна складова вивчення предметів галузі та розвиток предметних компетентностей 2.1. Компетентнісний потенціал ранньомодерної історії України. Ціннісна складова та розвиток історичного мислення при вивченні історії у 7-8 класах. Інтегрований та предметний підходи ГІО для 7-8 класах. 2.2. Що таке історичне мислення та як його формувати. Практичні кейси при роботі з різними сюжетами періоду при вивченні історії у 7-8 класах. 2.3. Алгоритм діяльності вчителя при роботі з історичними джерелами для досягнення очікуваних освітніх результатів ГІО (3-4 група). 2.4. Системне мислення та його опанування на уроках історії.	4	1	3	
Тема 3. Освітні втрати та їх вплив на досягнення освітніх результатів. 3.1. Діагностика освітніх втрат на початку навчального року та впродовж навчання. Алгоритм діяльності вчителя з подолання освітніх втрат в галузі історичної та громадянської освіти.	1		1	
Тема 4. Освітній дизайн сучасного уроку. 4.1. Поняття освітнього дизайну та його складові. Використання освітнього дизайну у щоденній практиці вчителя. 4.3. Планування освітнього процесу та прогнозування його результату. Навчальні програми та КТП у роботі вчителя. 4.4. Кооперативне навчання: мета і методи. Особливості використання. 4.5. Практичні аспекти індивідуалізації освітнього процесу у 7-8 класах. Предметно-методична компетентність вчителя, його управлінська та прогностична компетентності у формуванні наскрізних вмінь в умовах диференціації навчання.	4	1	3	

Тема 5. Оцінювання в базовій освіті НУШ. 5.1. Критерії оцінювання для аналізу учнівських досягнень за групами результатів у підсумковому оцінюванні. Типи запитань і завдань для різних освітніх результатів. 5.2. Аналіз підручників щодо релевантності запитань і завдань для оцінювання за групами результатів ГЮ. Роль коректного методичного супроводу освітнього процесу оцінювання у класах НУШ. 5.3. Шкала оцінювання та вимоги ДСБО. Особливості застосування результатів навчальної діяльності та характеристики навчальної діяльності (наскрізні вміння) у Свідомстві досягнень. 6. Рефлексія результатів навчання. Планування професійної комунікації.	4		3	
				1
Всього	16	4	11	1

Список рекомендованих електронних ресурсів:

- 1) Програми НУШ: які вони є та як учителю з ними працювати? <https://osvitoria.media/experience/programy-nush-yaki-vony-ye-ta-yak-uchytelyu-z-nymy-pratsyuvaty/>
- 2) Навчальні втрати: причини, наслідки й шляхи подолання <https://osvita.ua/school/88921/>
- 3) Дослідження. Як підготуватися до змін в Україні. <https://csr-ukraine.org/wp-content/uploads/2021/07/Future-of-Work-research-Ukr.pdf>
- 4) Оцінки у 5–9-х класах по-новому: моделі, інструменти, орієнтири. https://osvitoria.media/experience/otsinky-u-5-9-h-klasah-po-novomu-modeli-instrumenty-oriyentyry/?fbclid=IwY2xjawGUGGpleHRuA2FlbQIxMQABHVv_8XzR087vF5J7UvwJj3M_yn4Fw0s2uLIBPdJPD-EVEsgU4YmSUE0rMw_aem_sjFcgc9NTAEduHKGoghrJQ
- 5) TEACHING STRATEGIES. 7 Ways to Show Students Their Academic Growth <https://www.edutopia.org/article/8-ways-to-show-students-their-academic-growth>
- 6) Усе про освітні втрати: ефективні методики та алгоритми для вчителя
- 7) <https://osvitoria.media/experience/vse-pro-osvitni-vtraty-efektyvni-metodyky-ta-algorytmy-dlya-vchytelya/>
- 8) Як компенсувати «освітні втрати»: рекомендації для органів влади, засновників і директорів закладів освіти <https://sqe.gov.ua/yak-kompensuvati-osvitni-vtrati-rek/>
- 9) Методичні рекомендації щодо окремих питань здобуття загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні, затверджені наказом МОН України від 15 травня 2023 р. №563. <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-okremih-pitan-zdobuttya-osviti-v-zakladah-zagalnoyi-serednoyi-osviti-v-umovah-voyennogo-stanu-v-ukrayini>.
- 10) Оцінювання за НУШ: що змінилося та як допомогти вчителю? <https://osvitoria.media/experience/otsinyuvannya-za-nush-shho-zminylos-ta-yak-dopomogty-vchytelyu/>
- 11) У чому проблеми із моделлю оцінювання, яку відстоює МОН і вимагають скасувати вчителі? <https://nus.org.ua/2025/02/27/u-chomu-problemy-iz-modellyu-otsinyuvannya-yaku-vidstoyuye-mon-i-vymagayut-skasuvaty-vchyteli/>
- 12) НАВЧАЛЬНІ ВТРАТИ: СУТНІСТЬ, ПРИЧИНИ, НАСЛІДКИ ТА ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ <https://testportal.gov.ua/navchalni-vtraty-sutnist-prychyny-naslidky-ta-shlyahy-podolannya-analitychnyj-material-vid-fahivtsiv-ukrayinskogo-tsentru-otsinyuvannya-yakosti-osvity/>

- 13) Г. Кенц. НУШ: орієнтири та акценти для вчителя предметів громадянської та історичної освітньої галузі
- 14) Єлізавета Даценко 5 моделей освітнього дизайну або як вчитися ефективно. <https://ed-era.com/blog/5-modeley-osvitniogo-dyzaynu/>
- 15) Огляд Концепції Нової української школи. https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/09/razdel_1_Oglyad.pdf